

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10CdoR/2/2026
Identifikačné číslo spisu:	5824200019
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5824200019.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa Z. Y., nar. XX. E. XXXX, bytom u matky, zastúpené I. práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky Mgr. H. H., nar. XX. E. XXXX, G. F. - F., F.. E. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Michaelou Pagáčikovou, advokátkou so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 47, a otca H. Y., nar. XX.. XXXX, F. nad F. XXXX, t. č. B., J. XX, zastúpeného Mgr. Luciou Foltýnovou, advokátkou so sídlom Moyzesova 1918/6A, Bánovce nad Bebravou, za účasti prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 7P/55/2024, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. septembra 2025 sp. zn. 12CoP/129/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 03. júla 2024 č. k. 7P/55/2024-285 rozhodol tak, že I. zveril maloletú Z. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, s tým, že zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia, II. otcovi maloletej uložil povinnosť prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne, vždy do každého 15.- dňa v mesiaci vopred na mesiac, na ktorý sa poskytuje výživné, do rúk matky maloletého dieťaťa, počnúc dňom 03.01.2024, III. otcovi maloletej uložil povinnosť zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 03.01.2024 do 03.07.2024 vo výške 605 eur do rúk matky maloletej do troch dní od právoplatnosti rozsudku, IV. a V. otcovi upravil styk s maloletou, pričom uložil matke povinnosť dieťa otcovi v určenom čase riadne pripravené odovzdať v mieste svojho bydliska, otcovi maloletej a VI. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V rovine právnej rozhodol podľa § 24, § 25, §

26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 2 až 5, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZR“).

1.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v najlepšom záujme je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Za preukázané považoval, že otec dieťaťa na základe vlastného rozhodnutia bez dohody s matkou prestal realizovať osobnú starostlivosť o dieťa podľa naposledy vydaného rozsudku o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a od začiatku januára 2024 sa s dieťaťom nekontaktoval. Keďže ide o dieťa v nízkom veku, vzhľadom na prerušenie kontaktu s otcom na pol roka bude potrebné kontakt len postupne obnovovať. Uviedol, že samotná táto skutočnosť svedčí proti návrhu otca na zverenie dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti. Ani to, že sa otec o dieťa v minulosti osobne staral, pokiaľ matka bola v zamestnaní, aby finančne zabezpečila rodinu, nemení nič na tom, že zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti otca by bolo nevhodné vzhľadom na odcudzenie dieťaťa. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka mal preukázané, že starostlivosť matky o dieťa je na požadovanej úrovni a neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti. Otec ani počas obdobia, kedy sa o dieťa nestaral, neplatil výživné, pričom urobil tak až keď matka na neho podala trestné oznámenie, kedy zaplatil výživné v minimálnej výške 30 % životného minima na nezaopatrenú nepľnoletú osobu. Za nedôveryhodné považoval súd otcove vyjadrenia, spochybňujúce rodičovské kompetencie matky, ktorými ju označoval za závislú na alkohole, liekoch a necitlivú k potrebám dieťaťa, keďže si otec prestal dieťa preberať do svojej starostlivosti. Pokiaľ by bol skutočne o tom presvedčený, tak by mal snahu, aby bolo dieťa v jeho starostlivosti čo najviac. Okresný súd poukázal na to, že otec je aj k svojim ďalším deťom nezodpovedný, pretože si neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Z jeho výsluchu vyplynulo, že je obžalovaný pre trestný čin zanedbania povinnej výživy pre neplatenie výživného k ďalším dvom deťom. Prvoinštančný súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom, tak aby sa s ním spočiatku stretával v kratších časových úsekoch bez prespatia u otca a postupne sa úseky predlžovali tak, že otec bude môcť s dieťaťom stráviť celý víkend. Mal za to, že je v záujme psychického zdravia dieťaťa, aby sa postupne obnovil vzťah, vzhľadom na to, že polroka sa nestretávali. Výživné určil 150 eur mesačne od podania návrhu matky. Zistil, že otec je zamestnaný ako vodič vo firme O. v Lietavskej Lúčke. Napriek výzve súdu predložil výplatné pásky len za mesiace január, apríl a máj 2024, kde mu bola vyplatená suma od 177,67 eura do 1.071,46 eura. Otec uviedol v rámci výsluchu, že má príjem v čistom 1.200 eur mesačne. Ako výdavky uviedol nájomné 580 eur mesačne a výživné na dve maloleté deti Z. Y. a X. Y. v sume 380 eur. Taktiež má záväzky od exekútora, ktoré sa vymáhajú v sumách od 100 do 350 eur mesačne. Otec má základné vzdelanie, prax má ako vodič a strojník. Má vodičské oprávnenie na všetky skupiny motorových vozidiel. Okresný súd vychádzal z ponuky voľných pracovných miest, ktorú predložila matka s tým, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať vyšší príjem, než má doteraz. Vychádzal z potenciálneho príjmu v sume 1.700 eur mesačne, nakoľko otec spĺňa predpoklady pre pracovné miesta, ktoré sú v ponuke. Vzhľadom na vek dieťaťa, jeho potreby a existenciu ďalších dvoch vyživovacích povinností a potenciálny príjem otca, súd považoval za primerané určiť výživné 150 eur mesačne. Ďalej určil, aby otec zaplatil zameškané výživné 605 eur za obdobie od 03.01.2024 do vyhlásenia rozsudku dňa 03.07.2024. Pri výpočte zameškaného výživného odpočítal výživné v sume 295 eur, ktoré otec zaplatil matke dieťaťa v apríli 2024 po tom, čo na neho podala trestné oznámenie. Súd vychádzal z výpočtu 6 mesiacov x 150 eur = 900 eur a od 900 eur odpočítal zaplatenú sumu 295 eur. Súd zamietol návrh na dokazovanie vyžiadanim si správy zo šetrenia bytových pomerov otca, keďže ho považoval za nadbytočný vzhľadom na zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Ďalej zamietol návrhy na vykonanie dokazovania kamerovými záznamami, kde otec tvrdil, že matka je zachytená v stave opitosti a svedkov C. starej matky maloletého dieťaťa, pána H., bývalého manžela matky dieťaťa, J. D., priateľky synovca otca dieťaťa a R. F., bývalej partnerky otca dieťaťa. Otec tiež navrhoval vyžiadať si správu z novembra 2022 od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto, kde mal sused matky telefonovať, že je opitá a na základe toho volať políciu. Tieto návrhy považoval okresný súd za nedôvodné a nadbytočné, nakoľko kolízny opatrovník vykonával v domácnosti matky dieťaťa pravidelné kontroly, kde nezistil nedostatky v jej starostlivosti o dieťa. Navyše navrhnuté dôkazy sa týkali obdobia rokov 2022 alebo začiatku roku 2023 a nie aktuálneho obdobia. Pokiaľ aj kolízny opatrovník tvrdil, že dňa 06.06.2023 matka bola pod vplyvom alkoholu, zároveň uviedol, že v rodine bola vykonaná kontrola a bolo zistené, že o dieťa sa v tom čase starali starí rodičia a dieťa nebolo ohrozené. Zamietol aj návrh prokurátorky na vykonanie znaleckého posudku z

odboru psychológie vo vzťahu dieťaťa k jednotlivým rodičom a ich schopnosti sa postarať o dieťa, nakoľko ho považoval za nadbytočný, keďže otec sa maloletým dieťaťom pol roka nestretol. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Na odvolanie otca Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 30. septembra 2025 sp. zn. 12CoP/129/2024 návrh na zmenu kolízneho opatrovníka zamietol, rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 52, § 57, § 58 ods. 1 CMP, §396 ods. 1 CSP).

2.1. Po preskúmaní spisu a rozhodnutia okresného súdu mal odvolací súd za to, že okresný súd správne posúdil otázku zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností ako aj otázku vyživovacej povinnosti a plne sa stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP. Uvedol, že okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie ohľadom zverenia maloletého dieťaťa. Argumentácia otca o ukončení stretávania sa s dieťaťom neobsahuje dostatočnú racionalitu vo vzťahu k zachovaniu si dostatočných vzťahov s ním. Aj skutočnosť, že v priebehu odvolacieho konania sa začal domáhať zapretia otcovstva k maloletému dieťaťu má za následok spochybnenie jeho rodičovskej spôsobilosti vo vzťahu k jeho záujmu a vôli zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa, o ktorú sa uchádzal v tomto konaní. Preto nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti otca. Zdôraznil, že pri otázke zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, ktorí spolu nežijú v jednej domácnosti, súd prihliada na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Je nesporné, že rodičovský príp. expartnerský konflikt rodičov ohrozuje prosperitu dieťaťa. V danom prípade, zo strany otca možno vnímať určité negatívne emócie, pokiaľ z jeho podaní a tvrdení vyplýva kritika rodičovskej spôsobilosti matky. Na základe uvedeného v dôsledku konfliktu rodičov, došlo k ďalšej neudržateľnosti striedavej osobnej starostlivosti. Maloleté dieťa sa približne od začiatku roka 2024 nachádzalo vo výlučnej starostlivosti matky, nakoľko otec subjektívne vyhodnotil, že striedavá osobná starostlivosť dieťaťu nevyhovuje. Zároveň s dieťaťom styk nenadviazal, starostlivosť o dieťa nezabezpečoval, len od určitého času uplatňoval určité právne prostriedky na zverenie dieťaťa do jeho starostlivosti. V dôsledku podania návrhu na zapretie otcovstva k maloletému dieťaťu však následne snaha otca o zverenie dieťaťa do jeho starostlivosti dostala značnú trhlinu, spochybňujúcu jeho úprimný záujem o dieťa. Matka tak aj podľa odvolacieho súdu vykazuje väčšiu stabilitu svojich pomerov, pokiaľ ide o otázku skutočného záujmu o starostlivosť o dieťa, ako aj otázku pracovného uplatnenia, na rozdiel od druhého rodiča. Otec podľa súdu neprejavil autentický záujem o dieťa a podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovne vykazuje frekventovanejšiu pracovnú fluktuáciu. Posudzujúc tak vek dieťaťa, životné pomery rodičov, zázemie dieťaťa, stálosť výchovného prostredia ako aj to, ktorý z rodičov zabezpečuje osobnú starostlivosť a aké právne kroky vo vzťahu k dieťaťu podniká, odvolací súd mal zato, že zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky je v jeho najlepšom záujme. Za nepodstatné považoval aj tvrdenia otca o bytovej otázke matky a jej údajnej nadmernej konzumácii alkoholu. Návrh otca a kolízneho opatrovníka na zmenu kolízneho opatrovníka z dôvodu zmeny bydliska dieťaťa považoval odvolací súd v tomto štádiu odvolacieho konania za nedôvodný. Počas celého konania pred prvostupňovým súdom zastupoval maloleté dieťa kolízny opatrovník riadne ustanovený podľa bydliska dieťaťa, ktorý mal od začiatku na základe svojich šetrení potrebné informácie o dieťati.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť a dôvodnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a zároveň mu priznať náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%.

3.1. Dovolateľ sa nestotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v dovolaní napadnutom „uznesení“, pričom mal za to, že toto rozhodnutie súčasne nespĺňa ani samotné náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie trpí aj zásadnými vadami v procese dokazovania. K návrhu na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti uvedol, že k plneniu schválenej (predchádzajúcej) rodičovskej dohody dochádzalo s výraznými ťažkosťami, spočívajúcimi

nielen v rozporuplnom postoji matky, maloletá Lea zjavne nezvládala neustále presuny od otca k matke a naopak, a to ako po fyzickej stránke, nakoľko bola často chorá, tak aj po psychickej stránke, nakoľko vždy, keď malo dôjsť k zmene prostredia, maloletá Z. plakala a nechcela ísť od otca k matke a naopak. Z jeho strany počas vykonávania výlučnej osobnej starostlivosti a neskôr striedavej osobnej starostlivosti nikdy nedošlo ku konaniu, ktorým by matke bránil v styku s mal. Z. alebo mal. Z. riadne nepripravil na stretnutie s matkou v dohodnutom čase. Podľa názoru otca taktiež odvolací súd prikladá neprimeranú závažnosť konaniu o zapretie otcovstva. V dôsledku plynutia prekluzívnych lehôt, bol nútený podať návrh na zapretie otcovstva. S prihladením na viaznucu komunikáciu s matkou maloletej Z. otec považoval za jedinou možnosť vykonania testov otcovstva ich vykonanie prostredníctvom súdom určeného znalca. K bytovej otázke matky uviedol, že miesto trvalého pobytu matky nie je jej skutočným pobytom a skutočným pobytom maloletého dieťaťa, a teda šetrenia vykonávané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny nemali žiadnu relevanciu. Záver odvolacieho súdu o tom, že v prvostupňovom konaní maloleté dieťa zastupoval riadne ustanovený kolízny opatrovník, zo skutkového stavu veci nevyplýva a tento možno konštatovať výlučne na základe účelových tvrdení matky. Otec už v prvoinštančnom konaní opakovane uvádzal, že v čase, kedy zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloletú Z., matka nemala záujem sa na tejto podieľať ani v minimálnom rozsahu a na výživu mal. Z. otcovi neprispievala vôbec. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku tak nie je zjavné, na základe akých skutočností odvolací súd, ale taktiež aj súd prvej inštancie, dospeli k záveru, že šlo o dohodu za účelom nastúpenia matky do zamestnania, aby zabezpečila finančné potreby rodiny. Odôvodnenie nevykonania dokazovania zo strany odvolacieho súdu tak závažných tvrdení (nadmerné požívanie alkoholu zo strany matky), ktoré nepochybne majú vplyv na zverenie dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, je neprijateľné. Rovnako súdy podľa otca nebrali do úvahy jeho vykonávanie osobnej starostlivosti maloletej a zároveň si nesprávne vyhodnotili prečo prestal vykonávať striedavú starostlivosť, pričom tvrdil, že k tomu pristúpil s ohľadom na záujem maloletej. V rozhodnutí odvolacieho súdu dovolateľ považoval aj za porušenie zásady rovnosti účastníkov konania jeho znevýhodnenie spočívajúce len v samotnej skutočnosti, že je otcom dieťaťa, pričom matka dieťaťa má podľa konajúceho súdu automaticky lepšie predpoklady na zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, bez potreby bližšieho skúmania pomerov oboch rodičov.

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu nesúhlasila s tvrdeniami dovolateľa, ktoré považovala za nepravdivé. Dovolanie je nedôvodné a neprípustné. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie je v celom jeho rozsahu spravodlivé, správne a zákonné, vychádzajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov a predovšetkým zohľadňujúce najlepší záujem maloletého dieťaťa, ako základné kritérium pri rozhodovaní súdu vo veciach maloletých. Napadnuté súdne rozhodnutie nemožno považovať za arbitrárne, nakoľko obsahuje podrobné až vyčerpávajúce odôvodnenie, v ktorom súd podrobne zdôvodnil svoje kroky a myšlienkové pochody, ktoré súd viedli k prijatiu takéhoto rozhodnutia. Procesný postup tak prvostupňového ako aj odvolacieho súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, považovala za zákonný, majúci oporu v platnom práve a v žiadnom svojom okamihu sa nevymykajúci z rámca vymedzeného platnou legislatívou. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a procesný postup, ktorý predchádzal jeho prijatiu nie sú postihnuté žiadnou z väd, ktorá by odôvodňovala zrušenie príp. zmenu právoplatného rozhodnutia.

4.1. Kolízny opatrovník sa vo vyjadrení k dovolaniu stotožnil s rozhodnutiami súdov nižších stupňov.

4.2. Generálna prokuratúra vo vyjadrení považovala dovolanie za nedôvodné.

5. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi, ktoré je od 01. júla 2016 upravené v Civilnom mimosporovom poriadku. Vzájomný vzťah medzi Civilným mimosporovým poriadkom (ďalej len „CMP“) a Civilným sporovým poriadkom (ďalej len „CSP“) je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi; prípustnosť dovolania otca bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu (účastník konania), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, ktorý odôvodnil nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu, nesprávnym procesným postupom, nedostatkami v dokazovaní a samotnou arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal existenciu tzv. vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia), neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

9. Hlavnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

10. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonné kritériá v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to nie je tento prípad. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

11. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP, pričom sa v napadnutom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré v podrobnostiach odkázal (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Je zjavné, že prvoinštančným súdom obstarané skutkové zistenia a ich právne posúdenie považoval za natolko správne, že ich nepotreboval nijako korigovať. Z odôvodnení rozhodnutí týchto súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej (kompletizujúcej) jednote (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zjavné, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho

právnemu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania otca, vyjadrenie kolízneho opatrovníka i ďalšie vyjadrenie otca, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnia aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa vysporiadal vo svojom odôvodnení so všetkými podstatnými námietkami otca vznesenými v zásadnej časti aj v dovolaní.

12. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní predkladá vlastné hodnotenie skutkového stavu, ktorý podľa jeho presvedčenia odôvodňuje zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti, je potrebné k tomu uviesť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018).

13. Dovolací súd ďalej poznamenáva, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle §420 písm. f) CSP. Dovolací súd v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) sa zaoberal aj celkovým postupom odvolacieho súdu pokiaľ išlo o hodnotenie skutkových zistení a potrebu dokazovania a nezistil porušenie procesných pravidiel CSP v dovolacom konaní, ktoré by mohli mať za následok prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

14. Z odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je zrejmé, že súdy sa v rámci svojho rozhodovania zaoberali dovolateľom uvádzanými dôvodmi, pre ktoré ukončil realizáciu striedavej osobnej starostlivosti o maloletú, pričom tieto konfrontovali aj s vyjadreniami matky, avšak dospeli k záveru, že už samotná skutočnosť, že otec od januára 2024 nezabezpečoval osobnú starostlivosť o maloletú a prakticky s ňou nebol v žiadnom kontakte, svedčí proti jej zvereniu do starostlivosti otca. U dieťaťa v takom veku, v akom je maloletá, je prerušenie kontaktu s rodičom na čas pol roka (pozn. ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie) príliš dlhé a vzťah s otcom bude potrebné len postupne obnovovať. Uvedený záver vyjadril súd prvej inštancie v odseku 7. a 10. odôvodnenia svojho rozhodnutia. Z odsekov 18., 19. a 22. odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku vyplýva, že odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožnil, pričom na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie doplnil, že aj návrh dovolateľa na zapretie otcovstva k maloletej má za následok spochybnenie jeho rodičovskej spôsobilosti vo vzťahu k jeho záujmu a vôli zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Nesúhlas dovolateľa s takýmto vyhodnotením skutkových okolností odvolacím súdom, resp. jeho vyjadrenie, že odvolací súd konaniu o zapretie otcovstva prikladá „neprimeranú závažnosť“, rovnako nepredstavuje dovolací dôvod v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

14.1. Vo vzťahu k tvrdeniu dovolateľa, že sa súd prvej inštalácie žiadnym spôsobom nevysporiadal a ani odvolací súd neprihliadol na jeho námietky o nedostatočnom prešetrení pomerov matky a maloletej v mieste ich skutočného bydliska, nakoľko matka sa s maloletou nezdržiava v mieste trvalého pobytu, treba poukázať na skutočnosť, že dovolateľ totožné argumenty uvádzal už aj v podanom odvolaní, pričom odvolací súd na ne reagoval v odseku 20. odôvodnenia svojho rozsudku.

14.2. Dovolať v podanom dovolaní ďalej namietal nedostatočné odôvodnenie záveru odvolacieho súdu vo vzťahu k obdobiu, kedy zabezpečoval starostlivosť o maloletú výlučne on sám, čo odvolací súd vyhodnotil tak, že sa jednalo o dohodu rodičov, kedy zas matka nastúpila do zamestnania za účelom finančného zabezpečenia domácnosti. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nemožno považovať za nedostatočné, nakoľko toto je potrebné vnímať v kontexte odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštalácie, z ktorého je zrejmé, že súd túto skutočnosť nepovažoval za podstatnú pre rozhodnutie v predmetnej veci, keď v odseku 10. odôvodnenia konštatoval, že matka dieťaťa nespochybňovala, že otec dieťaťa sa skutočne o dieťa v minulosti osobne staral, zatiaľ čo ona bola v zamestnaní, aby finančne zabezpečila rodinu. Avšak táto skutočnosť nič nemení na tom, že otec dieťaťa svojvoľne prerušil kontakt s maloletou a zverenie do osobnej starostlivosti otca v súčasnosti by pre dieťa bolo nanajvýš nevhodné, pretože za čas, kedy sa otec s ním nestretával, sa mu odcudzil.

15. V súvislosti s údajným požívaním alkoholu u matky dovolací súd uvádza, že porušením práva na spravodlivý proces nie je nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov, pokiaľ súd svoje rozhodnutie o ich nevykonaní náležite zdôvodní (§ 220 ods. 2 CSP). Z odseku 15. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštalácie je zrejmé, prečo súd dovolateľom navrhované dôkazy nepovažoval za potrebné vykonať, pričom odvolací súd sa s týmto názorom súdu prvej inštalácie stotožnil (odsek 21. odôvodnenia odvolacieho rozsudku). So skutočnosťami, ktoré boli vykonaným dokazovaním preukázané a ktoré sa týkali námietok dovolateľa o nadmernom požívaní alkoholu matkou, sa súd prvej inštalácie ako aj odvolací súd vysporiadal.

15.1. Rovnako ani námietku dovolateľa spočívajúcu v nezrozumiteľnosti dôvodov, pre ktoré odvolací súd považuje za podstatnú skutočnosť, že maloletá od posledného stretnutia s otcom, ktoré sa uskutočnilo začiatkom roka 2024, sa nachádza vo výlučnej starostlivosti matky, pričom súd žiadnym spôsobom neprihliadol na obdobie, kedy osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečoval otec, nepovažuje dovolací súd za dôvodnú, a to s poukazom na horeoznačené odôvodnenia rozsudkov, v ktorých súdy svoje úvahy zrozumiteľne objasnili. Nesúhlas dovolateľa s konštatovaním odvolacieho súdu (obsiahnutým v odseku 22. odôvodnenia jeho rozhodnutia) vo vzťahu k existencii negatívnych emócií otca voči matke, ako aj vo vzťahu k subjektívnemu vyhodnoteniu otca o nevhodnosti striedavej osobnej starostlivosti o maloletú, je opätovne len vyjadrením k spôsobu hodnotenia súdom vykonaných dôkazov.

16. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že dovolateľ neopodstatnene namietal dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

17. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania je založené na ustanovení § 52 CMP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.